

بررسی اثرات تور دوچرخه سواری بین المللی آذربایجان بر استان های شمال غرب کشور

احسان محمدی ترکمانی^۱، دکتر محمود گودرزی^۲، دکتر افسر جعفری^۳، مجید جاوید^۴

چکیده

مقدمه و هدف: فعالیت‌های ورزشی تاثیر روز افزونی بر بخش های گوناگون زندگی انسان از جمله بخش های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی دارند. هدف از پژوهش حاضر بررسی اثرات تور دوچرخه سواری بین المللی آذربایجان از دیدگاه کارشناسان بود.

روش‌شناسی: روش تحقیق پیمایشی بوده و به شکل میدانی اجرا شد. جامعه آماری پژوهش شامل مدیران و کارشناسان ورزشی، گردشگری و اساتید تربیت بدنی بودند. ابزار تحقیق پرسشنامه محقق ساخته بود که پس از تایید روایی توسط اساتید متخصص، پایایی آن ($\alpha: 0.85$) بدست آمد. داده‌های ۱۲۰ پرسشنامه برگشتی توسط نرم افزارهای SPSS V.19 و Amos V.21 و با استفاده از آزمون فریدمن، تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: تحلیل عاملی اکتشافی پنج عامل معتبر اقتصادی، اجتماعی روانی، فرهنگی، زیست محیطی و گردشگری را شناسایی کرد، نتایج آزمون فریدمن نشان داد عامل فرهنگی مهم ترین تاثیر تور آذربایجان و عوامل اجتماعی روانی، اقتصادی، گردشگری و زیست محیطی در رتبه‌های بعدی قرار دارند. همچنین تحلیل عاملی تاییدی نیز نشان داد گویه "افزایش آگاهی مردم نسبت به اثرات مثبت ورزش" مهم ترین اثر فرهنگی، "سرگرمی و تفریح" مهم ترین اثر اجتماعی- روانی، "هزینه بودجه عمومی ورزشی منطقه" مهم ترین اثر اقتصادی، "جذب گردشگران خارجی در سایر زمان‌ها" مهم ترین اثر گردشگری و "آلودگی صوتی و هوا" مهم ترین اثر زیست محیطی این رویداد ورزشی می باشند.

بحث و نتیجه گیری: به طور کلی نتایج نشان داد این رویداد ورزشی هنوز نتوانسته است منافع اقتصادی برای جامعه میزبان داشته باشد، بنابراین در این موقعیت اقداماتی نظیر پخش تلویزیونی رقابت ها و تشکیل کمیته های گردشگری و بازاریابی می تواند منجر به کسب منافع اقتصادی از این رویداد ورزشی شود.

کلید واژه: رویداد، اثرات، تور دوچرخه سواری، آذربایجان.

مقدمه

فعالیت‌های ورزشی تاثیر روز افزونی بر بخش‌های گوناگون زندگی انسان از جمله بخش‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی دارند. بطوری که ورزش حتی تا عمق نهادهای گوناگون اعم از خانواده، مدرسه، موسسات و بخش‌های دولتی و خصوصی رسوخ کرده و با نفوذ در قلب رسانه‌های بزرگ و همگانی یکی از بزرگترین پدیده‌های اجتماعی قرن بیستم شده است (۱). تاملی در عبارت بالا اهمیت ورزش و فعالیت‌های ورزشی و همچنین تاثیراتی که این فعالیت‌ها بر جنبه‌های مختلف زندگی انسان می‌گذارند، را نشان می‌دهد به ویژه زمانی که این فعالیت‌ها بصورت سازمان یافته و منظم و در قالب مسابقات و رویدادهای ورزشی برگزار می‌شوند. رویدادهای ورزشی موقعیت‌های کاملاً اختصاصی، با برنامه، از قبل آماده شده و از نظر زمانی محدود می‌باشند که شرکت کنندگان به منظور دستیابی به اهداف مشخص در آن شرکت و یا در برگزاری آن مشارکت می‌کنند و به منظور تماشای آن تعداد زیادی تماشاگر نیز انتظار می‌رود (۲). رویدادهای ورزشی بزرگ مانند بازیهای المپیک، مسابقات جام جهانی فوتبال و... در سال‌های اخیر ارزش و اهمیت بسیاری پیدا کرده اند، این ارزش و اهمیت را در رقابت شدید بین شهرها یا کشورهای متقاضی میزبانی و همچنین برنامه ریزیهای وسیع و گسترده برای برگزاری موفق رویداد مشاهده می‌کنیم (۳). امروزه رویدادها در اشکال مختلف وجود دارند همچنین آنها ممکن است از لحاظ بزرگی، ارزش، تاثیرات بر جامعه میزبان و دلایل میزبانی متفاوت باشند اما همواره یک وجه ثابت در مورد رویدادها وجود دارد و آن هم محدود بودن زمان آنها است، علاوه بر آن می‌توان گفت که هر چقدر دامنه یک رویداد وسیع تر باشد یا به عبارتی رویداد بزرگتر باشد (تعداد افراد بیشتری را چه بصورت شرکت کننده یا تماشاگر پوشش دهد) میزان تاثیرات بر جامعه میزبان بیشتر خواهد بود (۴ و ۵). بیشتر تحقیقات انجام شده در مورد تاثیرات بازیهای المپیک بر فواید طولانی مدت مثل بهبود زیرساخت‌ها، احیای شهرها، افزایش اعتبار بین المللی، افزایش گردشگران، بهبود رفاه عمومی، افزایش اشتغال و فرصت‌های شغلی بومی که به واسطه رویداد ایجاد می‌شوند، تاکید دارند (۶). همچنین از نظر سولبرگ و پروس (۲۰۰۷) رویدادهای ورزشی بزرگ علاوه بر سرمایه گذاری زیاد در زمینه اماکن و تجهیزات ورزشی، مستلزم سرمایه گذاری در زیر بناهای غیر ورزشی شهر میزبان نیز است، این سرمایه گذاری‌ها می‌بایست متناسب با طرح‌های بلند مدت شهر برای موفقیت رویداد و توسعه شهر باشد. اغلب شهرهای درخواست کننده میزبانی، به این دلیل میزبانی رویدادهای ورزشی بزرگ را درخواست می‌کنند که درآمد منطقه ای کوتاه مدت یا بلند مدت قابل توجهی را برای آنها به وجود می‌آورد (۷). در زمینه شناسایی تاثیرات رویدادهای ورزشی و غیر ورزشی بر جوامع میزبان در خارج از کشور تحقیقات زیادی انجام شده است که می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

کیم و پتریک (۲۰۰۵) در پژوهشی با عنوان ادراکات ساکنان از تاثیرات مسابقات جام جهانی ۲۰۰۲ فوتبال به مطالعه موردی شهر سئول به عنوان میزبان مسابقات جام جهانی پرداختند، این محققان با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی ۲۲ گویه مثبت را در پنج بعد و ۹ گویه منفی را در سه بعد دسته بندی کردند. ابعاد مثبت به ترتیب شامل توسعه گردشگری و احیای شهر، بهبود وجهه شهر میزبان، منافع اقتصادی، علاقه به فرهنگ‌های خارجی، توسعه زیرساخت‌های گردشگری و عوامل منفی به ترتیب جنبه‌های منفی اقتصادی (افزایش قیمت‌ها و...)، تضاد و درگیری، مشکلات ترافیکی و ازدحام بودند (۸).

ژوو و آپ (۲۰۰۹) در تحقیقی با عنوان ادراکات ساکنان از تاثیرات بازیهای المپیک ۲۰۰۸ پکن به شناسایی و بررسی برداشت‌های ساکنان نسبت به یک رویداد بزرگ ورزشی پرداختند، محققان ۲۰ گویه مختلف در زمینه تاثیرات این رویداد را در چهار عامل اجتماعی روانی، اثرات توسعه شهری، توسعه اقتصادی و اثرات زندگی اجتماعی دسته بندی کردند. همچنین نتایج نشان داد که اکثریت پاسخ دهندگان درک مثبتی از اثرات این رویداد به خصوص در مورد سه عامل اجتماعی روانی، توسعه شهری و توسعه اقتصادی داشتند (۹).

یانگ و همکاران (۲۰۱۰) نیز در پژوهشی با عنوان ادراکات ساکنان محلی از تاثیرات نمایشگاه بین المللی ۲۰۱۰ شانگهای به بررسی ادراکات ساکنان شانگهای از تاثیرات این نمایشگاه پرداختند. داده‌های تحقیق با استفاده از یک پرسشنامه ۴۲ گویه ایی جمع آوری شد و با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت نتایج نشان می‌دهد که در مجموع ۴۲ گویه مورد نظر را می‌توان در پنج عامل مثبت و سه عامل منفی دسته بندی نمود و اکثریت پاسخ دهندگان درک مثبتی از اثرات این رویداد داشتند به ویژه کسانی که ارتباط نزدیکی با نمایشگاه داشته و در مشاغل وابسته به نمایشگاه کار می‌کردند (۱۰).

لوردی و همکاران (۲۰۱۱) در بررسی ادراکات ساکنان محلی از تاثیرات مسابقات جام جهانی ۲۰۰۷ کریکت در باربادوس^۶ به مقایسه برداشت ساکنان از تاثیرات این رویداد قبل و بعد از بازی‌ها پرداختند، محققان با استفاده از تحلیل عاملی هفت عامل تبادل فرهنگی، مشکلات اجتماعی، منافع اقتصادی، توسعه فرهنگی و حفظ منابع طبیعی، آلودگی و مشکلات ترافیکی، افزایش قیمت‌ها و هزینه‌های ساخت و ساز را شناسایی کردند، همچنین تفاوت معنی داری بین ادراکات ساکنان قبل و بعد از بازی‌ها در همه ابعاد وجود داشت. بطوری که قبل از بازی‌ها انتظار می‌رفت هزینه میزبانی بیشتر از منافع باشد در حالی که بعد از برگزاری برداشت ساکنان این بود که منافع این رویداد بیشتر از هزینه‌ها شده است (۱۱).

1. Solberg & Preuss
2. Kim & Petrick
3. Zhou & Ap
4. Yang & et al
5. Lorde & et al
6. Barbados

کیم و والکر^۱ (۲۰۱۲) در تحقیقی به اندازه گیری اثرات اجتماعی همراه با چهل و سومین دوره رقابت‌های سوپر بول^۲ در آمریکا و توسعه مقیاس درآمد روانی^۳ پرداختند، این محققان اشاره می‌کنند که رویدادهای ورزشی بزرگی که در سطوح بالا برگزار می‌شوند نقش کلیدی در استراتژی‌های توسعه منطقه ای و شهری به عهده دارند اما اکثر مطالعاتی که به بررسی اثرات بالقوه این رویدادها پرداخته اند بر عامل اقتصادی متمرکز شده اند و به عوامل غیر اقتصادی کمتر پرداخته شده است، بنابراین هدف از این مطالعه بررسی ویژگی‌های غیر اقتصادی مرتبط با رویدادهای ورزشی بزرگ در آمریکا است. کیم و والکر به توسعه و اعتبار سنجی یک مقیاس خود گزارش^۴ برای اندازه گیری تأثیرات روانی رقابت‌های سوپر بول بر ساکنان خلیج تمپا^۵ و فلوریدای آمریکا پرداختند، نتایج تحلیل عاملی اکتشافی و تاییدی نشان می‌دهد تأثیرات روانی یک رویداد ورزشی بزرگ می‌تواند توسط ۲۲ گویه (متغیر) و در پنج عامل افتخار و غرور جامعه، افزایش دلستگی به جامعه، هیجان رویداد، هیجان جامعه، غرور و افتخار در جهت تلاش برای بهبود زیرساخت‌های جامعه مورد بررسی قرار گیرد (۱۲).

هوانگ و همکاران^۶ (۲۰۱۲) برای شناسایی تأثیرات اقتصادی، اجتماعی - فرهنگی و زیست محیطی رویدادهای ورزشی بزرگ از دیدگاه ساکنان ساکنان به مطالعه موردی بازیهای جهانی ۲۰۰۹ کائوسیونگ^۷ در تایوان پرداختند، پژوهش مورد نظر در بین ساکنان ۱۸ تا ۶۵ ساله ساکن در منطقه کائوسیونگ انجام گرفت، نتایج نشان می‌داد ازدیدگاه ساکنان عامل اقتصادی نظیر افزایش ورود گردشگران خارجی، توسعه مشاغل و ورود ارز در رتبه اول، عامل اجتماعی - فرهنگی مثل تبادل فرهنگی در رتبه دوم و عامل زیست محیطی در آخر قرار داشت (۱۳).

آچو^۸ (۲۰۱۲) در تحقیقی به شناسایی ادراکات مهاجران ساکن شهر کیپ تاون از تأثیرات مسابقات جام جهانی ۲۰۱۰ فوتبال پرداخت، نتایج نشان داد ادراکات پاسخ دهندگان که مهاجرانی از سراسر آفریقا در آفریقای جنوبی بودند اعتقاد دارند این رویداد مزایای مثبت اقتصادی برای آفریقای جنوبی و حتی کل آفریقا در پی خواهد داشت همچنین پاسخ دهندگان در رابطه با مواردی از قبیل افزایش جرم و جنایت، افزایش قیمت کالاها و خدمات اظهار نگرانی کرده بودند (۱۴).

در کشور ما هرچند به دلایل مختلف امکان برگزاری رویدادهای بزرگی مثل بازیهای المپیک، مسابقات جام جهانی فوتبال و مسابقات قهرمانی قاره ای وجود ندارد اما در مقیاس‌های کوچکتر رویدادهای ورزشی مهمی مثل مسابقات بین المللی دهه فجر، مسابقات قهرمانی والیبال آسیا، مسابقات قهرمانی والیبال جوانان آسیا، تورهای دوچرخه سواری بین المللی مثل تور بین المللی آذربایجان و... برگزاری می‌شود که با استقبال خوب شرکت کنندگان خارجی نیز همراه می‌باشند. تور دوچرخه سواری بین المللی آذربایجان به عنوان قدیمی ترین تور دوچرخه سواری قاره آسیا و منطقه خاورمیانه هر ساله در بین برخی از شهرهای استان‌های آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و اردبیل زیر نظر فدراسیون بین المللی دوچرخه سواری^۹ برگزار می‌شود که تاکنون بیست و هفت دوره آن بصورت سالانه برگزار شده است (۱۵ و ۱۶ و ۱۷). در دوره بیست و هفتم این تور در اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۱ رکاب زنانی از چهارده تیم خارجی از پنج قاره جهان و پنج تیم داخلی حضور داشتند (۱۵).

با عنایت به این مساله که بیش از هر زمان دیگری اکثر کشورهای پیشرو در امر ورزش از فرصت میزبانی رویدادهای ورزشی برای کسب منافع کوتاه مدت و بلند مدت استفاده می‌کنند ضروری به نظر می‌رسد که در کشور ما نیز باید به پدیده ورزش و رویدادهای ورزشی به عنوان فرصتی برای کسب منافع در همه زمینه‌ها نگریده شده شود. برای رسیدن به این نقطه ابتدا باید جایگاه کنونی خود را در زمینه میزبانی و برگزاری موفق رویدادها و توانایی بهره مند شدن از تأثیرات آنها شناسایی کنیم تا بتوانیم با توجه به همه شرایط و پیش زمینه‌ها برنامه ریزی مناسبی جهت بهرمندی از منافع میزبانی رویدادهای ورزشی داشته باشیم. با توجه به سابقه طولانی برگزاری این رویداد ورزشی در منطقه آذربایجان شناسایی تأثیرات تور دوچرخه سواری بین المللی آذربایجان هدف این تحقیق بوده است.

روش شناسایی تحقیق

هدف از انجام این پژوهش شناسایی ادراکات کارشناسان از اثرات تور دوچرخه سواری بین المللی آذربایجان بر استان‌های شمال غرب کشور بود، تحقیق به لحاظ هدف کاربردی، از لحاظ روش تحقیق توصیفی - پیمایشی و از نظر جمع آوری اطلاعات میدانی بود. جامعه آماری این پژوهش کارشناسان و صاحب نظران ورزشی و گردشگری بودند، به همین منظور مدیران و کارشناسان تربیت بدنی استان‌های آذربایجان شرقی، غربی و اردبیل، اساتید تربیت بدنی (گرایش مدیریت ورزشی) دانشگاه‌های تبریز و ارومیه و کارشناسان گردشگری سازمان میراث فرهنگی و گردشگری این سه استان به عنوان نمونه و به صورت تمام شمار انتخاب شدند. تعداد ۱۵۰ پرسشنامه بین سه گروه مورد نظر و بصورت کارشناسان و مدیران ورزشی ۹۰ نفر، کارشناسان گردشگری ۳۰ نفر و اساتید دانشگاه ۳۰ نفر توزیع شد که در مجموع ۱۲۰ پرسشنامه قابل استفاده عودت داده شد.

1. Kim & Walker
2. Super Bowl XLIII
3. Psychic income scale
4. Self-report scale
5. Tampa Bay
6. Huang & et al
7. Kaohsiung
8. Achu
9. Union Cycliste Internationale

برای شناسایی تاثیرات این رویداد ورزشی بر جامعه میزبان پس از مطالعه مبانی نظری، پیشینه پژوهش و بررسی پرسشنامه های متعدد در این زمینه، پرسشنامه ای طراحی و طبق نظر ۱۵ تن از اساتید مدیریت ورزشی اصلاح و تایید شد، پرسشنامه شامل دو بخش بود در بخش اول اطلاعات جمعیت شناختی مثل سن، جنسیت، سطح تحصیلات، سابقه مدیریتی، سابقه اجرایی در برگزاری تور دوچرخه سواری آذربایجان لحاظ شد؛ بخش دوم شامل سی و چهار گویه مختلف در زمینه تاثیرات یک رویداد ورزشی بر جامعه میزبان بود که در پنج عامل اقتصادی، اجتماعی - روانی، فرهنگی، زیست محیطی و گردشگری قرار داشتند. همچنین در پرسشنامه گویه هایی شناسایی شدند که دارای بار معنایی منفی بودند به عبارت دیگر همان تاثیرات منفی این رویداد ورزشی را می سنجیدند نمره گذاری این گویه ها بصورت معکوس انجام گرفت. برای بررسی پایایی پرسشنامه ضریب آلفای کرونباخ با یک نمونه ۳۰ نفری محاسبه گردید و عدد ۰/۸۵ بدست آمد، از آمار توصیفی (فراوانی، درصد فراوانی، میانگین و انحراف معیار) برای تجزیه و تحلیل و توصیف مشاهدات و از آمار استنباطی (تحلیل عامل اکتشافی، آزمون فریدمن و تحلیل عاملی تاییدی) برای شناسایی عوامل و رتبه بندی آنها مورد استفاده قرار گرفت.

نتایج و یافته های تحقیق

داده های جدول (۱) نشان می دهد که ۷۲/۵ درصد از آزمودنی ها را مدیران و کارشناسان ورزشی، ۱۴/۲ درصد را کارشناسان گردشگری و ۱۳/۳ درصد را اساتید دانشگاه تشکیل می دهند، با توجه به اینکه مدیران و کارشناسان ورزشی در ارتباط مستقیم با برگزاری این رویداد هستند سهم بیشتری از افراد نمونه را به خود اختصاص داده اند. همچنین آزمودنی های تحقیق در سه استان پراکنده می باشند که ۵۳/۳ درصد از آزمودنی ها در استان آذربایجان شرقی، ۲۸/۳ درصد در استان آذربایجان غربی و ۱۸/۴ درصد در اردبیل می باشند با توجه به اینکه استان آذربایجان شرقی برگزار کننده اصلی این رویداد بوده و دبیرخانه برگزار کننده در اداره کل ورزش و جوانان این استان قرار دارد اختصاص سهم بیشتر از آزمودنی ها به این استان قابل توجه است.

جدول (۱) توزیع آزمودنی ها بر حسب استان و گروه مربوطه

گروه آزمودنی استان	اساتید دانشگاه	مدیران و کارشناسان ورزشی	کارشناسان گردشگری	جمع	درصد فراوانی
آذربایجان شرقی	۱۰	۴۸	۶	۶۴	۵۳/۳
آذربایجان غربی	۴	۲۴	۶	۳۴	۲۸/۳
اردبیل	۲	۱۵	۵	۲۲	۱۸/۳
جمع	۱۶	۸۷	۱۷	۱۲۰	۱۰۰
درصد فراوانی	۱۳/۳	۷۲/۵	۱۴/۲	۱۰۰

جدول (۲) نشان می دهد ۳/۳ درصد از آزمودنی ها دارای مدرک دیپلم، ۴۲/۵ درصد از آزمودنی ها مدرک لیسانس، ۴۰ درصد دارای مدرک فوق لیسانس و ۱۴/۲ درصد دارای مدرک دکتری بودند، همچنین ۷۰/۸ درصد از آزمودنی ها دارای سابقه اجرایی در برگزاری تور دوچرخه سواری آذربایجان بودند.

جدول (۲) توزیع آزمودنی ها بر حسب تحصیلات و سابقه اجرایی در برگزاری تور دوچرخه سواری آذربایجان

متغیر جمعیت شناختی	سطوح	مدیران و کارشناسان ورزشی	کارشناسان گردشگری	اساتید دانشگاه	جمع	درصد فراوانی
تحصیلات	دیپلم	۴	۰	۰	۴	۳/۳
	لیسانس	۴۴	۷	۰	۵۱	۴۲/۵
	فوق لیسانس	۳۳	۱۰	۵	۴۸	۴۰
	دکتری	۶	۰	۱۱	۱۷	۱۴/۲
جمع		۸۷	۱۷	۱۶	۱۲۰	۱۰۰
سابقه اجرایی	بله	۷۳	۰	۱۲	۸۵	۷۰/۸
	خیر	۱۴	۱۷	۴	۳۵	۲۹/۲

نتایج تحلیل عاملی

شاخص KMO برای داده‌های جمع آوری شده برابر با ۰/۷۲ بدست آمد که برای تحلیل عاملی میزان مناسبی است، بنابراین از تحلیل عاملی اکتشافی با روش چرخش واریماکس استفاده شد. نتایج تحلیل عاملی در جدول شماره (۳) آمده است، همانطور که مشاهده می‌شود در مجموع ۸ عامل شناسایی شد که عامل‌های ۶، ۷ و ۸ به علت کمتر بودن تعداد گویه‌ها از ۳ مورد، عامل‌های ضعیف تشخیص داده شدند و از فرآیند تحلیل خارج شدند. همچنین سوالات (متغیرهای) ۳، ۵، ۷، ۱۶، ۲۳، ۲۶ و ۳۴ به علت همبستگی با چند عامل (بالا بودن بار عاملی روی چند عامل) و متغیر ۱۰ به دلیل نداشتن بار معنی دار روی هیچ کدام از عامل‌ها فاقد اهمیت می‌باشند و از دسته بندی گویه‌ها در عامل‌ها حذف شدند. در نهایت از ۳۴ گویه ابتدایی وارد شده تعداد ۲۶ گویه در پنج بعد (عامل) اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی- روانی، زیست محیطی و گردشگری دسته بندی شدند. این پنج عامل در مجموع توانسته اند ۶۹/۵۴ درصد از واریانس نمرات مربوط به تاثیرات این رویداد ورزشی را تبیین کنند.

جدول (۳) تحلیل عاملی اکتشافی با روش چرخش واریماکس

نام عامل								گویه ها
۸	۷	۶	گردشگری	زیست محیطی	اجتماعی روانی	فرهنگی	اقتصادی	
							۰,۶۸۶	Q۱
							۰,۷۲۹	Q۲
		۰,۵۵۰	-۰,۳۴۲					Q۳
							۰,۳۲۴	Q۴
			۰,۳۲۹		۰,۵۰۵			Q۵
							۰,۶۵۸	Q۶
	۰,۵۴۳	۰,۵۴۳		۰,۵۳۳				Q۷
							۰,۳۴۳	Q۸
							۰,۵۶۴	Q۹
								Q۱۰
						۰,۴۵۶		Q۱۱
						۰,۷۹۸		Q۱۲
						۰,۶۵۴		Q۱۳
						۰,۶۸۰		Q۱۴
						۰,۵۴۳		Q۱۵
۰,۳۲۶			۰,۵۵۴				۰,۴۸۵	Q۱۶
					۰,۸۵۴			Q۱۷
					۰,۹۵۴			Q۱۸
					۰,۵۴۳			Q۱۹
					۰,۵۴۳			Q۲۰
					۰,۶۵۴			Q۲۱
					۰,۵۴۳			Q۲۲
			۰,۳۴۵			۰,۷۶۲		Q۲۳
					۰,۷۳۸			Q۲۴
					۰,۴۸۸			Q۲۵
	-۰,۴۳۵			۰,۳۹۸		۰,۴۴۸		Q۲۶
				۰,۸۶۵				Q۲۷
				۰,۴۰۴				Q۲۸
				۰,۳۴۵				Q۲۹

گویه ها	نام عامل							
	اقتصادی	فرهنگی	اجتماعی روانی	زیست محیطی	گردشگری	۶	۷	۸
Q۳۰					۰,۵۴۳			
Q۳۱					۰,۵۲۳			
Q۳۲					۰,۸۹۱			
Q۳۳					۰,۸۰۳			
Q۳۴			-۰,۴۴۵		۰,۳۱۴			۰,۵۴۳

نتایج رتبه بندی عوامل شناسایی شده با استفاده از آزمون فریدمن در جدول شماره (۴) آمده است، با توجه به معنادار بودن مقدار خی دو در سطح ۰/۰۵ عامل فرهنگی در رتبه اول تاثیرات تور دوچرخه سواری آذربایجان و عوامل اجتماعی روانی، اقتصادی، گردشگری و زیست محیطی به ترتیب در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

جدول (۴) رتبه بندی عوامل شناسایی شده با استفاده از آزمون فریدمن

عوامل	میانگین رتبه ها	رتبه	Chi-square	Df	Sig
فرهنگی	۴/۹۳	۱	۴۵۴/۴۴۲	۴	۰/۰۰۱*
اجتماعی روانی	۴/۱۷	۲			
اقتصادی	۳/۳۳	۳			
گردشگری	۲/۶۸	۴			
زیست محیطی	۱/۲۳	۵			

* P≤0.05

در ادامه برای بررسی میزان اهمیت هر کدام از گویه های در عوامل شناسایی شده از تحلیلی عاملی تاییدی استفاده شد، نتایج آزمون تحلیل عاملی تاییدی در جدول شماره (۵) آمده است داده های جدول نشان می دهد که گویه " صرف و هزینه بودجه عمومی ورزشی منطقه " با بار عاملی ۰/۷۲ مهم ترین متغیر درعامل اقتصادی، گویه "سرگرمی و تفریح" با بار عاملی ۰/۹۵ مهم ترین متغیر در عامل اجتماعی روانی، گویه " گرایش مردم به ویژه جوانان به ورزش دوچرخه سواری" با بار عاملی ۰/۸۱ مهم ترین متغیر فرهنگی، گویه " آلودگی صوتی و هوا " با بار عاملی ۰/۴۶ مهم ترین متغیر زیست محیطی و گویه " جذب گردشگران خارجی در سایر زمان ها" با بار عاملی ۰/۸۹ مهمترین متغیر گردشگری این رویداد ورزشی می باشند.

جدول (۵) بار عاملی متغیرها با استفاده از تحلیل عاملی تاییدی

نام عامل	کد گویه	گویه مورد بررسی	بار عاملی
اقتصادی	Q2	صرف و هزینه بودجه عمومی ورزشی منطقه	۰/۷۲
	Q1	ایجاد اشتغال	۰/۶۸
	Q6	افزایش سرمایه گذاری در زمینه ورزش	۰/۶۵
	Q9	کسب درآمد از طریق حامیان مالی	۰/۵۶
	Q8	افزایش سرمایه گذاری در زمینه زیر ساخت ها و امکانات عمومی	۰/۳۴
	Q4	ورود ارز به منطقه میزبان	۰/۳۲
اجتماعی روانی	Q18	سرگرمی و تفریح	۰/۹۵
	Q17	ایجاد حس خوب در شهروندان	۰/۸۵
	Q24	افتخار و غرور	۰/۷۳
	Q21	افزایش علاقه مردم جهت مشارکت اجتماعی	۰/۶۵
	Q20	فرصتی برای دیدار با افراد جدید	۰/۵۴
	Q22	افزایش تعامل بین مردم و گردشگران خارجی	۰/۴۸
	Q25	افزایش نابرابری های اجتماعی	۰/۴۳
	Q19	اختلال در دسترسی ساکنان محلی به امکانات عمومی	۰/۳۰

نام عامل	کد گویه	گویه مورد بررسی	بار عاملی
فرهنگی	Q12	افزایش آگاهی مردم نسبت به اثرات مثبت ورزش	۰/۷۹
	Q14	افزایش توجه رسانه‌ها به منطقه	۰/۶۸
	Q13	شناخته شدن منطقه آذربایجان در سطح بین المللی	۰/۶۵
	Q15	ایجاد تصویر مثبت از آذربایجان نزد شرکت کنندگان خارجی	۰/۵۴
	Q11	توسعه مهارت‌های برنامه ریزان و مسئولان منطقه	۰/۴۵
زیست محیطی	Q27	آلودگی صوتی و هوا	۰/۴۶
	Q28	توسعه پایدار زیست محیطی از طریق بهبود زیر ساخت‌های ترافیکی	۰/۴۰
	Q29	آسیب رساندن به مناطق طبیعی مثلاً به علت ازدحام	۰/۳۴
گردشگری	Q32	جذب گردشگران خارجی در سایر زمان ها	۰/۸۹
	Q33	جذب گردشگران داخلی به منطقه	۰/۸۰
	Q30	جذب تماشاگران خارجی در حین برگزاری رویداد	۰/۵۴
	Q31	افزایش آگاهی نسبت به این منطقه جهت انتخاب شدن به عنوان مقصد گردشگری	۰/۵۲

بحث و نتیجه گیری

همچنانکه نتایج تحقیقات مختلف نشان می دهند میزبانی یک رویداد ورزشی همواره تاثیرات مهم اقتصادی، اجتماعی - فرهنگی و زیست محیطی بر جامعه میزبان دارد (۱۸) و محققان در شناسایی تاثیرات یک رویداد ورزشی یا غیر ورزشی بر جامعه میزبان بنا به هدف پژوهش خود عوامل اقتصادی، اجتماعی، روانی، فرهنگی و زیست محیطی را مدنظر قرار می دهند از جمله این تحقیقات می توان به پژوهش کیم؛ گورسوی و لی (۲۰۰۶)، ژوو و آپ (۲۰۰۹)، یانگ و همکاران (۲۰۱۰) و هوانگ و همکاران (۲۰۱۲) اشاره کرد (۱۹ و ۱۳ و ۱۰). در این پژوهش نیز نتایج تحلیلی عاملی اکتشافی تعداد ۸ عامل را در زمینه اثرات تور دوچرخه سواری آذربایجان استخراج کرد همچنین در این تحقیق بعد گردشگری بنا به اهمیت روزافزون این بخش و جهت بررسی جداگانه به عنوان یک عامل مستقل مورد بررسی قرار گرفت و ۲۶ گویه از ۳۴ گویه ابتدایی وارد شده در پنج عامل اقتصادی، اجتماعی - روانی، فرهنگی، زیست محیطی و گردشگری دسته بندی شدند.

برای رتبه بندی عوامل شناسایی شده در آزمون تحلیل عاملی از آزمون فریدمن استفاده شد، نتیجه نشان داد عامل فرهنگی در رتبه اول تاثیرات تور دوچرخه سواری آذربایجان و عوامل اجتماعی روانی، اقتصادی، گردشگری و زیست محیطی به ترتیب در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

عامل فرهنگی: بعد فرهنگی در رتبه اول تاثیرات تور دوچرخه سواری آذربایجان قرار داشت، این یافته تحقیق با نتایج تحقیقات زیر همخوانی دارد: کیم، گورسوی و لی (۲۰۰۶) در بررسی تاثیرات مسابقات جام جهانی ۲۰۰۲ فوتبال بر کره جنوبی بعد تبادل فرهنگی (ایجاد تصویر مثبت از جامعه، افزایش تبادل فرهنگی، تشویق مردم به فعالیت‌های ورزشی) را به عنوان مهم ترین عامل شناسایی کرده بودند (۱۹). یانگ و همکاران نیز (۲۰۱۰) در بررسی ادارکات ساکنان محلی از تاثیرات نمایشگاه بین المللی ۲۰۱۰ شانگهای عامل بالارفتن وجهه شهر (افزایش فرصت‌های معرفی شانگهای به جهان، بهبود تصویر بین المللی شانگهای در جهان) را به عنوان عامل اول و تبادل فرهنگی را به عنوان عامل سوم معرفی کرده بودند (۱۰). همچنین هوانگ و همکاران (۲۰۱۲) در شناسایی تاثیرات بازیهای جهانی ۲۰۰۹ کاتوسیونگ در تایوان فاکتور اجتماعی - فرهنگی را به عنوان عامل دوم شناسایی کردند (۱۳). نتایج تحلیل عاملی تاییدی نیز متغیر " افزایش آگاهی مردم نسبت به اثرات مثبت ورزش " را با بار عاملی ۰/۸۱ مهم ترین تاثیر فرهنگی این رویداد ورزشی شناسایی کرد، با توجه به سابقه طولانی برگزاری تور دوچرخه سواری آذربایجان می‌توان اذعان کرد که ورزش دوچرخه سواری از ورزش‌های پایه و مورد علاقه ساکنان این منطقه علی الخصوص شهر تبریز است که طیف وسیعی از مردم در سطوح مختلف به آن می‌پردازند. همانطور که می‌دانیم رویدادهای ورزشی بزرگ اثرات مثبتی بر گرایش نوجوانان و جوانان به رشته‌های مختلف ورزشی می‌گذارند و تعداد بی شماری از نوجوانان در حین برگزاری رویدادهای ورزشی از قهرمانان مورد علاقه الگو برداری کرده و برای رسیدن به جایگاه قهرمانان در آینده انگیزه پیدا می‌کنند (۲). برگزاری موفق این رویداد ورزشی نیز در طی سالیان متمادی زمینه شناسایی استعدادهای جوانان مستعد را فراهم کرده است بطوری که ورزشکاران موفق مثل قادر میزبانی، احد کاظمی، مهدی سهرابی و... علاوه بر حضور موفق در این رویداد ورزشی به همراه تیم پتروشیمی تبریز سابقه همکاری و عضویت در تیم‌های مطرح و صاحب نام آسیایی و اروپایی را در کارنامه خود دارند. شهرت شهر یا کشور میزبان رویدادهای ورزشی از دیگر اثرات فرهنگی برگزاری رویدادها می‌باشد، برگزاری موفق این رویداد، حضور ورزشکاران از کشورهای مختلف جهان و سطح بالای مسابقات باعث معرفی شهر تبریز از طرف کنفدراسیون دوچرخه سواری آسیا به عنوان قطب دوچرخه سواری این قاره شده است (۱۵).

عامل اجتماعی روانی: بعد اجتماعی روانی در رتبه دوم تاثیرات حاصل از تور دوچرخه سواری آذربایجان قرار داشت، این یافته با نتایج تحقیقات زیر همخوانی دارد: کیم، گورسوی و لی (۲۰۰۶) در بررسی تاثیرات مسابقات جام جهانی ۲۰۰۲ فوتبال بر کره جنوبی بعد مسائل اجتماعی را به عنوان

عامل دوم معرفی کرده بودند البته باید اشاره کرد کیم و همکارانش متغیرهایی نظیر افزایش جرم و جنایت و مشکلات اجتماعی را در نظر گرفته بودند و بر جنبه‌های مثبت عامل اجتماعی روانی مثل تقویت حس همبستگی، افزایش مشارکت اجتماعی، افزایش غرور ملی و... اشاره ای نکرده اند (۱۹). هوانگ و همکاران (۲۰۱۲) نیز در شناسایی تاثیرات بازیهای جهانی ۲۰۰۹ کاتوسویونگ در تایوان فاکتور اجتماعی - فرهنگی را به عنوان عامل دوم شناسایی کردند (۱۳). ژوو و آپ (۲۰۰۹) در بررسی ادارکات ساکنان از تاثیرات بازیهای المپیک ۲۰۰۸ پکن عامل اجتماعی روانی را به عنوان عامل اول اعلام کردند (۹). یانگ و همکاران (۲۰۱۰) نیز در بررسی ادارکات ساکنان محلی از تاثیرات نمایشگاه بین المللی ۲۰۱۰ شانگهای عامل بالارفتن وجهه شهر (با گویه‌های افزایش انسجام ساکنان، تقویت روح جامعه و افزایش غرور و افتخار) را به عنوان عامل اول معرفی کرده بودند (۱۰). همچنین نتایج تحلیل عاملی تاییدی متغیر "سرگرمی و تفریح" با بار عاملی ۰/۹۵ را مهم ترین تاثیر اجتماعی روانی این رویداد ورزشی شناسایی کرد با توجه به مطالب فوق می‌توان عنوان کرد که برگزاری تور دوچرخه سواری بین المللی آذربایجان باعث سرگرمی و تفریح مردم و تماشاگران می‌شود، حضور گسترده مردم در افتتاحیه و اختتامیه مسابقات و پی گیری مراحل مختلف مسابقات گویای این مطلب است، علاوه بر سرگرمی و تفریح افراد جامعه، حضور و تماشای مسابقات از نزدیک باعث گرایش هر چه بیشتر اقشار مختلف جامعه به ورزش به ویژه دوچرخه سواری می‌شود که این امر نیز به نوبه خود موجب ارتقای سلامتی عمومی شهروندان خواهد شد علاوه بر جنبه‌های مثبت اثرات اجتماعی روانی این رویداد ورزشی ۶۲/۵ درصد از پاسخ دهندگان اعلام کردند که این رویداد ورزشی در حین برگزاری موجب اختلال در دسترسی ساکنان به امکانات عمومی نظیر جاده‌ها می‌شود.

عامل اقتصادی: بعد اقتصادی در رتبه سوم تاثیرات تور دوچرخه سواری آذربایجان قرار داشت. این یافته با نتایج تحقیقات زیر همخوانی دارد: یانگ و همکاران (۲۰۱۰) در بررسی ادارکات ساکنان محلی از تاثیرات نمایشگاه بین المللی ۲۰۱۰ شانگهای عامل منافع اقتصادی را در رتبه سوم معرفی کردند (۱۰). ژوو و آپ (۲۰۰۹) نیز در بررسی ادارکات ساکنان از تاثیرات بازیهای المپیک ۲۰۰۸ پکن توسعه اقتصادی را به عنوان عامل سوم شناسایی کردند (۹). همچنین از نظر کیم؛ گورسوی و لی (۲۰۰۶) منافع اقتصادی در جایگاه سوم تاثیرات حاصل از مسابقات جام جهانی ۲۰۰۲ فوتبال قرار دارد (۱۹). البته باید اذعان نمود در اکثر تحقیقات مربوط به ارزیابی اثرات رویدادهای ورزشی بیشتر عامل اقتصادی مدنظر محققان مختلف بوده است و با توجه به اینکه در اکثر کشورهای جهان برنامه ریزی‌های مدونی برای بهره مندی هرچه بیشتر از منافع اقتصادی رویدادها انجام می‌شود نتایج بیشتر تحقیقات نشان می‌دهد عامل اقتصادی در رتبه اول تاثیرات یک رویداد قرار دارد. به طور نمونه می‌توان به تحقیقات زیر اشاره کرد: هوانگ و همکاران (۲۰۱۲) در شناسایی تاثیرات بازیهای جهانی ۲۰۰۹ کاتوسویونگ در تایوان عامل اقتصادی را در جایگاه اول اثرات این رویداد معرفی کردند (۱۳). نتایج تحلیل عاملی تاییدی نیز گویه "صرف و هزینه بودجه عمومی ورزشی منطقه" را با بار عاملی ۰/۷۲ مهم ترین تاثیر اقتصادی این رویداد ورزشی شناسایی کرد، در مورد اثرات اقتصادی تور دوچرخه سواری آذربایجان باید اذعان کنیم اکثر پاسخ دهندگان که جزء افراد صاحب نظر و متخصص در زمینه ورزش و رویدادها نیز بودند اعتقاد دارند این رویداد ورزشی علی رغم سابقه طولانی هنوز جایگاه مناسبی در ایجاد منافع اقتصادی برای منطقه میزبان ندارد. بطوری که ۷۸/۳ درصد از پاسخ دهندگان اعلام کردند برگزاری این رویداد ورزشی مستلزم صرف و هزینه بودجه عمومی ورزشی منطقه می‌باشد.

عامل گردشگری: عامل گردشگری در اولویت چهارم اثرات منتج از تور دوچرخه سواری آذربایجان قرار داشت. این یافته با نتایج تحقیقات زیر همخوانی زیادی دارد. عامل گردشگری در تحقیق یانگ و همکاران (۲۰۱۰) در بررسی ادارکات ساکنان محلی از تاثیرات نمایشگاه بین المللی ۲۰۱۰ شانگهای در جایگاه دوم قرار دارد (۱۰). فوری و اسپرونک (۲۰۱۱) نیز با بررسی و مطالعه در مورد رویدادهای ورزشی بزرگی مثل جام جهانی راگی ۱۹۹۵، جام جهانی کریکت ۲۰۰۳، مسابقات بین المللی کریکت ۲۰۰۷ و لیگ برتر کریکت هندی ۲۰۰۹ اعلام کردند زمانی که افریقای جنوبی میزبانی رویدادهای ورزشی بزرگی را به عهده دارد تعداد گردشگران وارد شده افزایش معناداری را نشان می‌دهد (۲۰). همچنین سولبرگ و پروس (۲۰۰۷) در تحقیقی با عنوان رویدادهای ورزشی مهم و تاثیرات بلند مدت بر گردشگری اعلام کردند رویدادهای ورزشی مهم باعث تغییرات مثبت بلند مدت در تقاضای گردشگری به شهر میزبان می‌شود (۷). نتایج تحلیل عاملی تاییدی نیز گویه "جذب گردشگران خارجی در سایر زمان‌ها" را مهم ترین تاثیر حاصل از این رویداد ورزشی بر گردشگری شناسایی کرد. با عنایت به اینکه تور دوچرخه سواری بین المللی آذربایجان در محدوده سه استان شمال غرب کشور برگزار می‌شود و استان‌های مذکور از لحاظ جاذبه‌های گردشگری جایگاه مناسبی دارند برگزاری این رویداد ورزشی نیز می‌تواند موجب شناساندن هر چه بیشتر این منطقه هم در داخل کشور و هم در خارج کشور شده و به نوبه خود موجب افزایش ورود گردشگران به منطقه شود. ۸۸/۳ درصد از پاسخ دهندگان اعتقاد دارند که این رویداد ورزشی باعث افزایش آگاهی نسبت به این منطقه جهت انتخاب شدن به عنوان مقصد گردشگری می‌شود. ۷۱/۷ درصد از پاسخ دهندگان هم اعلام کردند که این رویداد ورزشی باعث جذب گردشگران خارجی در سایر زمان‌ها به منطقه خواهد شد.

عامل زیست محیطی: این عامل در جایگاه پنجم اثرات این رویداد ورزشی قرار داشت، این یافته با نتایج تحقیقات زیر همخوانی دارد: یانگ و همکاران (۲۰۱۰) در بررسی ادارکات ساکنان محلی از تاثیرات نمایشگاه بین المللی ۲۰۱۰ شانگهای حفظ محیط زیست را به عنوان عامل پنجم اثرات این رویداد معرفی کردند (۱۰). همچنین کیم؛ گورسوی و لی (۲۰۰۶) در شناسایی تاثیرات مسابقات جام جهانی ۲۰۰۲ فوتبال بر کره جنوبی

حفظ منابع طبیعی را عامل چهارم و آلودگی را در جایگاه پنجم تاثیرات این رویداد قرار می‌دهد (۱۹). در تحقیق هوانگ و همکاران (۲۰۱۲) نیز عامل زیست محیطی در رتبه آخر اثرات رویداد قرار داشت (۱۳). در حال حاضر محیط زیست به عنوان سومین رکن المپیوم بعد از ورزش و فرهنگ مطرح می‌باشد (۲۱). همچنین پس از برگزاری موفق المپیک ۲۰۰۰ سیدنی که به عنوان بازی‌های سبز شناخته شد، برگزار کنندگان رویدادهای ورزشی بیش از هر زمان دیگری تلاش می‌کنند تا همزمان با توجه به اهداف اقتصادی و اجتماعی فرهنگی رویدادها به تاثیرات زیست محیطی هم توجه نمایند. در ارزیابی اثرات زیست محیطی رویدادهای مختلف ورزشی نوع ورزش مورد نظر و امکانات مورد نیاز برای رقابت‌ها تعیین کننده است همچنین بزرگی و وسعت رویداد، تعداد افراد شرکت کننده (تماشاگر و ورزشکار) نیز باید مورد توجه قرار گیرد. ۷۹/۲ درصد از آزمودنی‌ها اعلام کردند که این رویداد ورزشی نمی‌تواند موجب آلودگی صوتی بشود، با توجه به اینکه ورزش دوچرخه سواری از ورزش‌های پاک محسوب می‌شود این یافته دور از انتظار نیست علاوه بر آن همچنان که در عامل فرهنگی توضیح داده شد این رویداد ورزشی باعث گرایش هرچه بیشتر مردم به ورزش دوچرخه سواری می‌شود این امر نیز به نوبه خود موجبات حفظ محیط زیست از طریق جلوگیری از آلودگی صوتی و هوا خواهد شد.

با توجه به نتایج پژوهش جهت کسب منافع در همه زمینه‌ها توجه به چندین مقوله ضروری به نظر می‌رسد، نخست اینکه پخش تلویزیونی رویدادهای ورزشی در جذب حامیان مالی برای رقابت‌ها از اهمیت خاصی برخوردار است بنابراین برای کسب درآمد از حامیان مالی پیشنهاد می‌شود مدیران برگزار کننده تور دوچرخه سواری آذربایجان از طریق هماهنگی با مراجع زیربط نسبت به پخش رقابت‌ها در سطح استان‌های درگیر و حتی کل کشور اقدام نمایند. همچنین با توجه به رواج نهضت داوطلبی در کل دنیا و نقش غیر قابل انکار دواطلبان در برگزاری رویدادهای ورزشی مهم پیشنهاد می‌شود برای رسیدن به حداکثر منافع اجتماعی روانی برنامه ویژه ایی برای جذب و به کارگیری دواطلبان از اقشار مختلف و در بخش‌های گوناگون برگزاری این رویداد انجام شود با این کار روحیه همکاری بین اقشار مختلف افزایش یافته و حس همبستگی بین آنها تقویت می‌شود علاوه بر آن زمانی که ساکنان خود را همراه و همگام با برگزار کنندگان رویداد حس کنند میزان توجه به جنبه‌های منفی از قبیل بسته شدن جاده‌ها و خیابان‌ها کاهش پیدا می‌کند. برای تبلیغ و شناساندن هرچه بیشتر منطقه میزبان به شرکت کنندگان و انتقال ارزش‌های فرهنگی جامعه میزبان به آنها برنامه‌های ویژه ای برای شرکت کنندگان خارجی و داخلی مثل تورهای گردشگری به مناطق مختلف آذربایجان تدارک دیده شود بدیهی است هرچه تیم‌های شرکت کننده با خاطرات خوش به کشور خود بازگشته باشند احتمال شرکت دوباره آنها در دوره‌های آتی رقابت‌ها افزایش می‌یابد این امر نیز موجب افزایش تعداد تیم‌های شرکت کننده خواهد شد که در بالا رفتن سطح فنی رقابت‌ها تاثیرگذار است. همچنین برنامه‌هایی نظیر مراسم اهدا امضاء به تماشاگران از طرف قهرمانان شرکت کننده و گرفتن عکس یادگاری، اهدا البسه و سایر لوازم ورزشی به تماشاگران انجام شود این برنامه‌ها به نوبه خود در ایجاد انگیزه برای پرداختن به ورزش در جوانان و نوجوانان موثر است. پیشنهاد می‌شود برای جذب تماشاگران داخلی و حتی گردشگران ورزشی از سایر کشورها (مخصوصاً کشورهایی که ورزشکار به رقابت‌ها اعزام می‌کنند) کمیته تخصصی متشکل از کارشناسان ورزشی و گردشگری چندین ماه قبل از برگزاری رویداد با همکاری دبیرخانه برگزار کننده تشکیل شود و کمیته مذکور با همکاری آژانس‌های گردشگری وظیفه تبلیغات و حتی ساماندهی گردشگران و تماشاگران غیر بومی را برای تماشای رقابت‌ها از نزدیک بر عهده گیرند.

References:

1. Chernushenko, D., Van der Kamp, A., Stubbs, D., (2001). Sustainable Sport Management, translated by mehri azadi , first edition, Tehran, National Olympic Committee of Islamic Republic Of IRAN .pp 20.
2. Djalali Farahani; M., Alidoust Ghahfarrokhi; E., (2011). Management of sport events and sport camps. First edition, Tehran, university of Tehran press, pp 40.
3. Bladen, C., et al. (2012). EVENTS MANAGEMENT: An introduction. Routledge.
4. Ottevanger, H. J. (2007). Sport Tourism: Factors of influence on sport event visit motivation. Unpublished doctoral dissertation, Bournemouth University, United Kingdom, 14.
5. Janeczko, B., Mules, T., Ritchie, B., & Tourism, C. f. S. (2002). Estimating the Economic Impacts of Festivals and Events: a research guide: CRC for Sustainable Tourism.
6. Daniels, M. J. (2007). Central place theory and sport tourism impacts. *Annals of Tourism Research*, 34(2), 332-347.
7. Solberg, H. A., & Preuss, H. (2007). Major sport events and long-term tourism impacts. *Journal of Sport Management*, 21(2), 213-234.
8. Kim, S. S., & Petrick, J. F. (2005). Residents' perceptions on impacts of the FIFA 2002 World Cup: The case of Seoul as a host city. *Tourism Management*, 26(1), 25-38. doi: 10.1016/j.tourman.2003.09.013
9. Zhou, Y., & Ap, J. (2009). Residents' Perceptions towards the Impacts of the Beijing 2008 Olympic Games. *Journal of Travel Research*, 48(1), 78-91. doi: 10.1177/0047287508328792.
10. Yang, J., Zeng, X., & Gu, Y. (2010). Local residents' perceptions of the impact of 2010 EXPO. *Journal of Convention and Event Tourism*, 11(3), 161-175. doi: 10.1080/15470148.2010.502030
11. Lorde, T., Greenidge, D., & Devonish, D. (2011). Local residents' perceptions of the impacts of the ICC Cricket World Cup 2007 on Barbados: Comparisons of pre- and post-games. *Tourism Management*, 32(2), 349-356. doi: 10.1016/j.tourman.2010.03.004
12. Kim, W., & Walker, M. (2012). Measuring the social impacts associated with Super Bowl XLIII: Preliminary development of a psychic income scale. *Sport Management Review*, 15(1), 91-108. doi: 10.1016/j.smr.2011.05.007
13. Huang, H. C., Lai, Y. H., Chen, L. S., & Chang, C. M. (2012) Influence of international mega sport event towards cognition of economic, social-cultural and environmental impact for residents: A case study of the 2009 Kaohsiung world games. 1st International Conference on Energy and Environmental Protection, ICEEP 2012: Vol. 524-527 (pp. 3392-3397). Hohhot.
14. Achu, F. N. (2012). Resident African immigrants' perceptions of the 2010 FIFA World Cup™ and its associated African legacy: a case study of Cape Town. Master's thesis of tourism technology, Cape Peninsula University of Technology.
15. Official Website of Azerbaijan International Cycling Tour, Tour of Azarbaijan 2012, <http://www.azar-tour.com/news/27th-azarbaijan-international-cycling-tour-news/210-tour-of-azarbaijan-2012-21-teams-have-been-confirmed>.
16. Iranian Cycling Federation website, Cycling Tour of Azerbaijan on the eve of 27th birthday, <http://www.cfi.ir/d.asp?id=28289>
17. International Cycling Federation website, 2011 - 2012 UCI Road Calendar, Asia Tour <http://www.uci.ch/templates/BUILTIN,NOFRAMES/Template1/layout.asp?MenuId=MTYzMzQ&LangId=1>
18. Fairley, S., Tyler, B. D., Kellett, P., & D'Elia, K. (2011). The Formula One Australian Grand Prix: Exploring the triple bottom line. *Sport Management Review*, 14(2), 141-152. doi: 10.1016/j.smr.2010.07.001
19. Kim, H. J., Gursoy, D., & Lee, S. B. (2006). The impact of the 2002 World Cup on South Korea: Comparisons of pre- and post-games. *Tourism Management*, 27(1), 86-96. doi: 10.1016/j.tourman.2004.07.010
20. Fourie, J., & Spronk, K. (2011). South African mega-sport events and their impact on tourism. *Journal of Sport and Tourism*, 16(1), 75-97.
21. Olympic, R., McCarthy, H., & Zorbas, A. (2004). 16 Days: the Role of the Olympic Truce in the Toolkit for Peace: Demos.